

[Arbejdsministeren]

bejdsmarkedets parter bedre kan forhandle sig frem til overenskomster på Fællesskabsplan.

Vi har inden for arbejdsmarkedsområdet i virkeligheden stedse i vort EF-arbejde opereret med nærhedsprincippet, den såkaldte danske model; det er bare først nu, at vi har fået et EU-navn for det. Nærhedsprincippet betyder jo, at der ikke skal gribes ind med retsregler, hvis arbejdsmarkedets parter selv kan løse problemerne. Det betyder også, at direktiver kan gennemføres af parterne ved kollektive overenskomster. Jeg tror, det vil gøre vort fremtidige EU-regelarbejde nemmere, naturligvis ikke mindst fordi traktatfastsættelsen er et udtryk for accept på EU-niveau.

Jeg kan tilføje, at det har taget lang tid at lære vore gode kollegaer i EF – og altså nu EU-partnere – og Kommissionen at forstå, hvad der var meningen med den danske model, men det er lykkedes nu.

Partsautonomen og partsindflydelsen, som der er tradition for i Danmark, har ikke været ukendt i EU-sammenhænge. Med Fællesakten fra 1986 fik vi artikel 118 B om den sociale dialog. De europæiske parter har med Kommissionen som neutral formidler drøftet forskellige emner af interesse. Drøftelserne er ikke og har ikke kunnet munde ud i konkrete vedtagelser, men blot i en række fælles aftaler. Muligheden for en egentlig aftalemæssig regulering har ikke eksisteret.

Denne bestemmelse, artikel 118 B, er bevarer i EU-traktaten, som imidlertid er udbygget ved aftalen om social- og arbejdsmarkedspolitikken med følgende: De europæiske parter skal høres om planlagte Fællesskabsinitiativer. Parterne skal overveje, om de selv vil indgå en aftale om emnet. Hvis parterne vil indgå en aftale, har de 9 måneder til det. Når parterne har indgået en aftale på europæisk niveau, kan de vælge selv at gennemføre aftalen på nationalt niveau, men parterne kan også bede EU om at gennemføre aftalen som en Fællesskabsretsakt. Parterne har således nu mulighed for at indgå en aftale, hvis de ønsker det.

Uanset at aftalen beskriver proceduren, er der behov for en nærmere afklaring, og der pågår da også i øjeblikket – både på europæisk niveau og i de enkelte medlemslande – overvejelser om, hvordan de nye muligheder skal praktiseres. Også Kommissionen overvejer sagen nøjere og har bebudet snarest at ville kom-

me med en meddelelse herom. Det samme gør parterne såvel på europæisk som nationalt plan.

Vi har en lang tradition i Danmark for organisationernes indflydelse, autonomi og partsamarbejde, men man skal være opmærksom på, at den samme tradition ikke findes i andre europæiske lande. Det kræver tid at få etableret et godt og konstruktivt samarbejde. På arbejdsmiljøområdet har det taget næsten 20 år; vi har det rådgivende udvalg for sikkerhed, sundhed og hygiejne, hvor regeringerne og arbejdsmarkedets parter deltager, og hvor det har taget mange år at få etableret et velfungerende, forpligtende samarbejde; men nu fungerer det. Jeg vil gerne opfordre til, at vi tager den tid, det kræver at få etableret de nye procedurer.

Regeringen vil også tage spørgsmålet op i EF's specialudvalg vedrørende arbejdsmarkedsforhold og sociale forhold, hvor de danske hovedorganisationer deltager, og vi vil dér i overensstemmelse med ånden i Unionstraktaten drøfte den praktiske gennemførelse af aftalen. Den første prøve for aftalen får vi snart. Kommissionen har netop sendt direktivforslaget om europæiske samarbejdsudvalg til høring hos de europæiske organisationer i henhold til aftalen i Maastricht-traktaten. Det er nu op til parterne at tage stilling til, om de ønsker at indgå i nærmere forhandlinger om sagen.

Om aftalen og om princippet om partsindflydelse skal virkeliggøres, afhænger i meget høj grad af parterne selv. Det forudsætter vilje til at påtage sig ansvaret, og at de går ind i realitetsdrøftelserne med ægte forhandlingsvilje. Kun derved kan de få den indflydelse, som de selv har været medvirkende til at få ind i Traktaten. Jeg vil indtrængende opfordre parterne – ligesom udenrigsministeren lige gjorde det – til på alle niveauer at påtage sig dette ansvar. Jeg synes derfor, at vi skal give os tid til en grundig debat mellem alle involverede parter, og regeringen ønsker ikke at kortslutte den proces, der nu er i gang.

Fra regeringens side vil vi bygge videre på de gode erfaringer, der er gjort med en koordineret og så vidt muligt samlet indsats fra de danske parter. Det er regeringens klare holdning, at principperne i Unionstraktaten om partsinddragelse og nærhed er helt afgørende